

پایه	۲	موضوع	نحو ۳ (ابن عقیل)
تاریخ	۹۲/۳/۱۱	ساعت	۱۸-۱۹/۳۰
نتیجه	به عدد	به حروف	
بازبینی			

نام و نام خانوادگی: نام پدر: متولد:

شماره شناسنامه: صادره: نام استاد:

تستی: (هر کدام ۵/نمره)

- بنابر نظر ابن عقیل کلمه « من » در آیه (وَلَلَّهُ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا) چه محلی از اعراب دارد؟
الف: محلاً مرفوع بنابر فاعلیت ب: محلاً مرفوع بنابر مبتداء بودن ج: محلاً مجرور بنابر بدلیت د: محلاً منصوب بنابر مفعولیت
- و یبدل الفعل من الفعل نحو قوله تعالى (وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ) در آیه فوق بدل و مبدله منه به ترتیب کدام گزینه است؟
الف: یفعل - یلق ب: یلق - یضاعف ج: یفعل - یضاعف د: یضاعف - یلق
- معطوف علیه در آیه (جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ) کدام گزینه است؟
الف: جَنَّات ب: عَدْن ج: ضمیر فاعلی (واو) د: ضمیر مفعولی (ها)
- منادای مرخم کلمه (ثمود) بر اساس لغت من لا ینتظر کدام گزینه است؟
الف: ثمو ب: ثمی ج: ثمود د: ثما
- إذا اجتمع الشرط و القسم و لم يتقدم عليها ذوخير أجيب
الف: الشرط ب: القسم ج: السابق منهما د: المتأخر منهما

تشریحی: به ۷ سوال پاسخ داده و در صورت پاسخ به همه ، به سؤال آخر نمره داده نخواهد شد (هر کدام ۵/نمره)

- « يُمنع صرفُ الاسمِ للعلمیةِ و الف اللاحق المقصورة کعلقی فتمنعهُ من الصرفِ للعلمیةِ و شبه الف اللاحق بالف التانیث »
الف: توضیح دهید مراد از الف الحاق چه نوع الفی است و چرا مقید به مقصوره شده است؟

ب: شباهت الف الحاق به الف تانیث در چیست؟

- سه شرط لازم برای آن که افعال التفضیل رافع اسم ظاهر قرار گیرد را نام برده و یک شرط را در روایت نبوی زیر تطبیق دهید.
« ما من ایام أحبّ الی الله فیها الصومُ منه فی عشرِ ذی الحجة »

- با توجه به بیت ذیل، شاهد مثال هر یک از آیات داده شده را بیان کنید و شعر را نیز ترجمه نمایید (وَمَا مِنَ الْمَنْعُوتِ وَالنَّعْتِ عَقْلٌ / یجوزہ حذفه و فی النعتِ یقلّ)

الف: أن اعملِ سابغاتٍ :

ب: إنه لیس من اهلک :

ج: قالوا الآن جئت بالحق :

۴. سه مورد از موارد وجوب حذف أَنْ ناصبه را نام برده ، برای یک مورد مثال ذکر کنید.

۵. عامل هر یک از کلماتی که زیر آن خط کشیده شده است را بیان نمایید.

الف: یا جبالُ أوِ بی معه و الطَّیْرُ

ب: دُونک زیداً

ج: یا فساقِ

د: نحنُ مُعاشِرِ الْأَنْبِیاءِ لَا نُورِثُ

۶. در آیه (نعم المولى و نعم النصير) چه احتمالاتی در مورد الف و لام فاعل نعم مطرح است؟ آن را نام برده و یک احتمال را با تطبیق بر آیه توضیح دهید.

۷. در عبارت (ما أَحْسَنَ زیداً) احتمالاتی که در مورد کلمه ما مطرح است را نام برده و بر اساس یک احتمال آن را ترکیب نمایید.

۸. « و لَمَّا كَانَتِ الصِّفَةُ الْمَشْبَهَةَ فَرَعًا فِي الْعَمَلِ عَنِ اسْمِ الْفَاعِلِ قَصُرَتْ عَنْهُ فَلَمْ تَعْمَلْ إِلَّا فِي سَبَبِيٍّ وَ لَا تَعْمَلُ فِي أَجْنَبِيٍّ وَ اسْمُ الْفَاعِلِ يَعْمَلُ فِي السَّبَبِيِّ وَ الْأَجْنَبِيِّ » الف: مراد از سببی و اجنبی چیست؟ توضیح دهید.

ب: با توجه به متن بگوئید کدام یک از مثالهای زیر صحیح و کدام یک غلط است؟

۱. زیدٌ حَسَنٌ عَمْرًا

۲. زیدٌ حَسَنٌ وَجْهَهُ

۳. زیدٌ ضاربٌ غلامَهُ

۴. زیدٌ ضاربٌ عَمْرًا

«موفق باشید»